

Magyarország Alkotmánybírósága

Budapest, Donáti u. 35-45.

A Kúria útján

Budapest

Markó u. 16.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV / 746 -0 / 2018	
Érkezett: 2018 ÁPR 23. <i>Készenlével</i>	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 12 db	<i>lu</i>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott **dr. Cser-Palkovics András**

indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (Abtv.) 27. § és a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. tv. (Ve.) 233. § alapján jogi képviselőm útján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Kvk.V.37.466/2018/2. számú végzésének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

KÚRIA		3.
Érkezett: 2018-04-23		
Példány: 1	Melléklet: 1 db	Készlet: 1 db

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1.a) Az eljárástörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

[REDACTED] a továbbiakban: Beadványozó) 2018. április 6. napján 12.34 perckor kifogást nyújtott be Fejér megye 02. számú Országos Egyéni Választókerületi Választási Bizottságához (a továbbiakban: OEVB). A beadvány engem érintő 1. pontjában előadta, hogy 2018. április 3-án Székesfehérvár polgármestereként aláírt levelet küldtem egy, a Fejér megye 02. számú Országgyűlési Egyéni Választókerülethez tartozó lakcímre. A levélben kifejtettem, hogy „[t]ovábbra is támogatom, hogy a Fidesz jelöltje, Törő Gábor folytassa a munkát az Országgyűlésben, aki megfelelően tud képviselni minket. Arra biztatom Önt is, hogy ezt a számvetést végezze el, és menjünk el együtt szavazni április nyolcadikán! Támogassuk Törő Gábort!”.

A Beadványozó álláspontja szerint a levéllel megsértettem a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjában foglalt, a választás tisztaságának megóvása, a jelöltek és jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőség, valamint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás választási alapelveit, mivel szerinte a polgármesteri címet felhasználva azt sugalltam, az általam vezetett önkormányzat egésze elköteleződött Törő Gábor képviselőjelölt mellett.

A kifogást az OEVB 32/2018. (IV.08.) számú határozatával elutasította, mivel megállapította, hogy a kifogásolt levélben utalás sem volt arra, hogy a képviselőjelöltet Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata vagy annak képviselőtestülete támogatná. A személyes tapasztalatok, személyes vélemény kinyilvánítása pedig nem sérti a Ve. hivatkozott rendelkezéseit.

A Beadványozó fellebbezése alapján eljáró Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a 714/2018. számú határozatával az OEVB 32/2018. (IV.08.) sz. határozatát megváltoztatta, megállapította, hogy megsértettem a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontja szerinti esélyegyenlőség alapelvét, ezért pedig 345.000 Ft. bírság megfizetésére kötelezett.

Az OVB határozatával szemben a Kúriához fordultam, a Kúria azonban felülvizsgálati kérelmemet Kvk.V.37.466/2018/2. sz. végzésével elutasította.

[Signature]
dr. Kovács Béla Sándor
ügyvéd
KbS 8000 Székesfehérvár,
Királykút ln. 22. sz.

1.b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az OVB. határozatával szembeni jogorvoslati lehetőséget a bírósághoz fordulással kimerítettem, a Kúria végzésével szembeni fellebbezést pedig a Ve. 232. § (5) bekezdése kizárja, így a jelen alkotmányjogi panasz benyújtásának az Abtv. 27. b) pontjában foglalt feltételei fennállnak.

1.c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Kúria Kvk.V.37.466/2018/2. számú végzését jogi képviselőm 2018. április 17-én vette kézhez elektronikus levél útján. Nyilatkozom, hogy jelen panasz benyújtásával a Ve. 233. § (1) bekezdése szerinti, a sérelmezett bírói döntés közlésétől számított három napos határidőt megtartottam.

1.d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A sérelmezett bírói döntés – az OVB határozatának helyben hagyása révén – jogsértőnek minősíti és szankcionálja, hogy az országgyűlési képviselők választása során, a választási kampányban levélben tájékoztattam más választókat arról, hogy magam az egy bizonyos jelöltet támogatok. Tehát közvetlenül érinti a jogaimat és érdekeimet.

A Kúria végzése implicit a jövőre nézve eltilt a hasonló magatartástól (hiszen a jogellenes magatartás nyilván tilos, és az újbóli tanúsítást is ugyanez a szankció fenyegeti), és ezzel vitathatatlanul korlátozza a véleménynyilvánítás kiemelt alapjogát (hiszen arra kötelez, hogy tartózkodjam egy meghatározott kérdésben a véleményem meghatározott módon való közlésétől).

1.e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Magyarország Alaptörvénye IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Az AB. korábbi határozataiban többször rámutatott, hogy a véleményszabadság még az alapjogok között is „különösen becses jog”; „a közügyekkel összefüggő véleménykinyilvánításának szabadsága” pedig a „szólásszabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik”. Ez a kitüntetett szerep azzal jár, hogy egyrészt csak kivételesen kell engednie más jogokkal illetve alkotmányos értékekkel szemben, másrészt a korlátozó törvényeket megszorítóan kell értelmezni.

A Kúriai végzésnek a véleménynyilvánítási szabadságom korlátozása lényegi, érdemi eleme; az a kérdés pedig, hogy a választási kampányban bizonyos választott tisztségviselők, így különösen a polgármesterek véleménynyilvánítási szabadsága milyen szempontok mentén korlátozható, az Alaptörvény IX. cikkét érintő alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés. Ugyanígy az is, hogy a Kúriának a jelen panasszal érintett végzésében foglalt jogértelmezése a kampányeszközök kampányidőszakbeli használatát illetően összhangban áll-e a véleményszabadsággal.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

2.a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

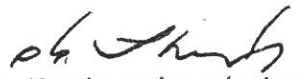
1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„C) cikk (1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.”

„IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja

dr. Kovács Béla Sándor
ügyvéd
8000 Székesfehérvár,
Királykút ln. 22.fsz.

2. A Ve. érintett rendelkezései:

„2. § (1) A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket:

c) esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között,

[...]

e) jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás, [...]”

2.b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A sérelmezett kúriai végzés a Ve. 2. § (1) c) pontjában is rögzített alapelvből indul ki, hogy „az államnak és szerveinek a választásokat megelőző kampányidőszakban semlegesnek kell maradnia, a ténylegesen kialakult versenyhelyzetet nem befolyásolhatja, nem nivellálhat, de a különbségek növelése érdekében sem hathat”. Ezt a korlátozást a végzés által is hivatkozott kúriai gyakorlat kiterjeszti az önkormányzatokra és azok szerveire is. A Kúria döntést meghozó tanácsa nyomatékallyal jegyzi meg, hogy a polgármester „egyszemélyes önkormányzati szerv”. Ebből végső soron az következne, hogy a polgármestereknek távol kell tartaniuk magukat a választási kampánytól – ad absurdum az önkormányzati választási kampánytól is. (Meggjegyzem a miniszterelnök és a miniszterek „egyszemélyes állami szervek”; tehát a Kúria értelmezését következetesen alkalmazva ők sem vehetnének részt a kampányban.)

Érthető módon ezt a végkövetkeztetést a Kúria sem vonta le, máshogyan próbálta megoldani azt a problémát, hogy míg egy jogi személy állami, önkormányzati szerv vagy testület tevékenysége egyértelműen lehatárolható, addig a közhatalmat gyakorló természetes személyek tevékenységében nem mindig válik el élesen a hivatalos eljárás és a magánszemély magatartása. A polgármesterek esetében a jelen alkotmányos panasszal érintett bírói döntés – bár explicit nem mondja ki – úgy határolta el a közhatalmat gyakorlót és a magánszemélyt, hogy a polgármesteri tisztségük feltüntetése mellett vagy anélkül nyilvánul-e meg. (A konkrét esetben: a levelem azért sértette meg a jelöltek esélyegyenlőségét, mert a nevemen kívül azt is feltüntettem rajta, hogy Székesfehérvár polgármestere vagyok.)

Ez az értelmezés formálisan és tévesen határozza meg a közhatalom gyakorlásának mibenlétét, és ezáltal indokolatlanul és aránytalanul korlátozza a véleménynyilvánítás szabadságát. (Bár az eljáró bírói tanács azt is vitatja, hogy döntése egyáltalán érinti a szóban forgó alapjogot.)

Az Alaptörvény 28. cikke szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Ennek megfelelően a bíróságoknak az előttük levő ügyben a jogszabályokat alkotmánykonform módon kell értelmezniük, többféle értelmezés lehetősége esetén olyan értelmezést kell tulajdonítaniuk, amely az alapvető jogokat kevésbé korlátozza.

Álláspontom szerint a polgármester akkor jár el a közhatalom gyakorlójaként, ha törvényben biztosított hatáskörében lép fel. Önmagában a polgármesteri tisztség feltüntetése nem eredményez közhatalmi aktust; a jelöltek esélyegyenlőséget pedig a polgármesternek csak a közhatalom gyakorlása során kell biztosítania.

A Ve. a Kúria által alkalmazott korlátozást kifejezetten nem tartalmazza, azt a bíróság a Ve. 2. § szerinti alapelveiből vezette le. A 30/1992. (V.26.) AB határozat szerint „a vélemény szabadságával szemben mérlegelendő korlátozó törvénynek nagyobb a súlya, ha közvetlenül másik alapjog érvényesítésére és védelmére szolgál, kisebb, ha ilyen jogokat csakis mögöttesen, valamely >> intézmény << közvetítésével véd, s legkisebb, ha csupán valamely elvont érték önmagában a tárgya”. Tehát a véleménynyilvánítás szabadságát korlátozni a választási eljárás alapelveire hivatkozással legfeljebb a törvény megszorító értelmezése alapján lehet, de jelentős érvek állnak azon álláspont mellett is, mely szerint explicit törvényi szabály hiányában, a Ve. alapvető rendelkezéseire hivatkozással, azok értelmezése útján egyáltalán nem lehet korlátozni a szólásszabadságot.

dr. Kovács János ügyvéd
8000 Székesfehérvár,
Királykút ln.22.fsz.

Vizsgálandó az is, hogy a korlátozás szükséges-e a kívánt cél eléréséhez és alkalmas-e a kívánt cél elérésére.

A Kúriai döntés a korlátozást azért tartotta szükségesnek, hogy a választók ne higgyék azt, hogy az egész önkormányzat támogatja azt a jelöltet, akit a polgármester a figyelmükbe ajánl. Azonban a demokratikus jogállam majd harmincéves működésének, nyolc országgyűlési és ugyanennyi önkormányzati választásnak köszönhetően köztudott, hogy a politikai tisztségeket többségi választással töltik be, a testületek több – sokszor szögesen eltérő politikájú – párt képviselőiből állnak, és az egyes pártok politikusai a kampányban saját pártjuk jelöltjeit támogatják. A levelem ezért a tisztségem feltüntetése mellett sem kelthette azt a látszatot az átlagosan tájékozott választóban, mintha az egész önkormányzat támogatását fejezném ki. (Tekintve, hogy az 'önkormányzat' az adott településen élő összes választót jelenti, plurális demokráciában eleve képtelenség, hogy az 'önkormányzatnak' mint olyanoknak egységes politikai preferenciája legyen.)

A közszereplők általában közismertek is, beleértve ebbe azt, hogy tudják róluk azt is, milyen tisztséget töltenek be. Fokozottan igaz ez a közvetlenül választott települési polgármesterekre, különösen azokra, akiket többször, ismétlődően választottak meg. Magam 2010. óta vagyok Székesfehérvár polgármestere; a helybeliek ismernek, tehát akkor is tudni fogják, hogy a város polgármestere fordult hozzájuk, ha leveletem csak a nevemmel írom alá, ezért a Kúria sérelmezett végzésével bevezetni kívánt korlátozás nem csak sürgősszerű, de nem is alkalmas a kívánt cél elérésére, hiszen aki a polgármesteri tisztség feltüntetése miatt azt gondolná esetleg, hogy a képviselőtestület egésze a véleményét közlöm, ugyanezt gondolhatná a névaláírásom (és a fényképem) alapján is.

Az engem ért konkrét alapjogi sérelmen túl indokolja a Kúria végzésének a megsemmisítését az is, hogy az azt megalapozó jogértelmezés nehezen belátható, nemkívánatos eredményre vezethetne. Egyrészt az állami és önkormányzati politikusok minden, kampány során tanúsított megnyilvánulása támadás célpontjává válhatna, hiszen a tisztség nem választható le a tisztséget betöltő természetes személyről; másrészt a szankcióktól tartva az állami, önkormányzati tisztséget betöltők olyan mértékben visszafognák a véleményük kinyilvánítását, hogy az a választók tájékozódásához fűződő társadalmi érdeket veszélyeztetné.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

- 3.a) Nyilatkozom, hogy nem kezdeményeztem a Kúriánál az alkotmányjogi panasszal támadott végzés végrehajtásának felfüggesztését.
- 3.b) Nyilatkozom, hogy a személyes adataim (nevem) nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

Kelt: Székesfehérvár, 2018. április 18.

dr. Cser Palkovics András indítványozó h.

dr. Kovács Béla Sándor ügyvéd

dr. Kovács Béla Sándor
ügyvéd
kbs 8000 Székesfehérvár,
Királykút ln. 22. fsz.
e-mail: kbs@kbs-ugyved.hu